

УДК 657+338

УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕДУРИ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ В СВІТОВУ ЕКОНОМІКУ

*Ю.А Маначинська, кандидат економічних наук кафедри обліку і аудиту
Чернівецький торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету*

Розглянуто організаційні аспекти побудови моделі обліково-аналітичного забезпечення системи управління потенціалом прибутковості суб'єкта господарювання в умовах інтеграційних процесів.

Ключові слова: *облік, аналіз, ефективність, прибутковість, управління*

Обліково-аналітичне забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання представляє собою єдність системи обліку, аналізу та контролю, об'єднаних інформаційними потоками для управління економічними процесами в ході реалізації напрямів стійкого розвитку з варіантами їх фінансування [1].

Витязев Т.А. [2], досліджуючи обліково-аналітичне забезпечення аналізу, значну увагу приділив ризику отримання негативних фінансових результатів та виокремленню укрупнених агрегатів резервної системи. В цілому управління ризиком повинне бути досить динамічним. Ефективність його функціонування загалом залежить від швидкості реакції на зміни умов ринку, економічної ситуації та рівня потенціалу прибутковості суб'єкта господарювання.

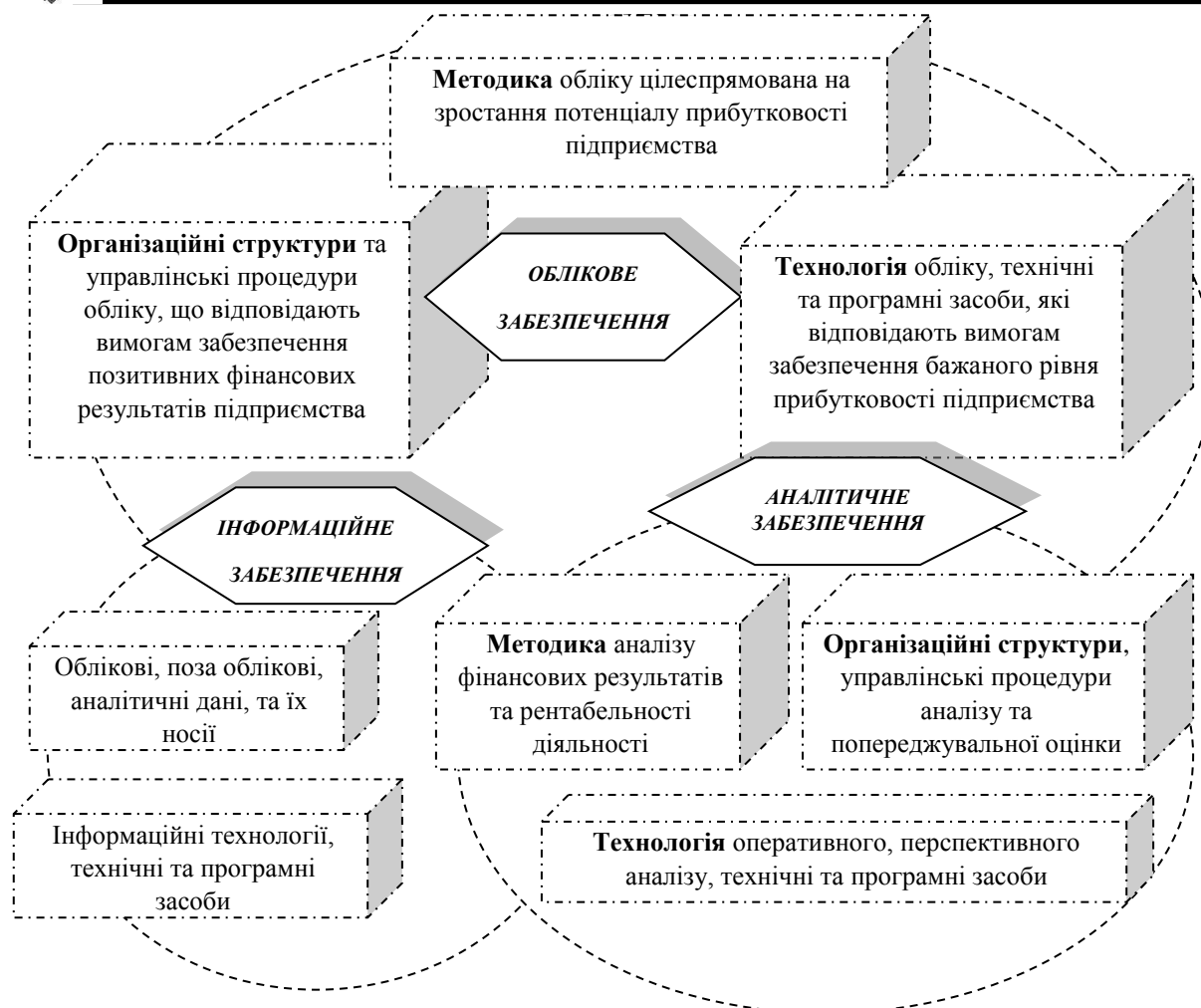
Система обліково-аналітичного забезпечення прибутковості підприємства представлена на рис.1 у формі укрупненої моделі, яка складається із трьох взаємопов'язаних блоків: методика; організаційна структура та управлінські процедури; технологія. Зазначені блоки в комплексі відображають та узагальнюють специфічні особливості певного виду забезпечення.

Включення в систему обліково-аналітичного забезпечення підсистеми інформаційного забезпечення виправдане, тим, що саме вона створює необхідні умови для функціонування системи управління фінансовими результатами підприємства, забезпечує засоби пошуку, зберігання накопичення, передачі та обробки інформації, накопичення комірок облікових та не облікових даних [1].

Відповідно перший блок «Методика» задля реалізації цілі забезпечення бажаного рівня рентабельності реалізації повинен включати спеціалізований методологічний апарат фінансового, стратегічного, актуарного та управлінського обліку. Для отримання якісної інформації, що першочергово необхідна для реалізації поставлених цілей управління та сприяє проведенню постійного моніторингу рівня потенціалу прибутковості суб'єкта господарювання з'являється необхідність у формуванні нових вимог до процедур зведення даних в системі облікового забезпечення. Зокрема доцільно застосовувати додаткові форми внутрішньої звітності,

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні тенденції соціально-економічного розвитку агропромислового
виробництва України в контексті інтеграції у світову економіку»**

Рис. 1. Укрупнена модель системи обліково-аналітичного забезпечення управління потенціалом прибутковості [3]

які б забезпечували регулярний моніторинг основних напрямів та джерел забезпечення необхідного рівня рентабельності реалізації господарюючого суб'єкта.

Щодо теоретичного обґрунтування зростання потенціалу прибутковості підприємства, то пропонуємо виокремлювати наступні задачі аналітичного забезпечення:

- вивчення економічних законів, закономірностей та тенденцій;
- оперативна попереджувальна оцінка негативних змін рівня рентабельності реалізації на основі кумулятивних карт;
- підвищення науково-економічного обґрунтування перспективного аналізу фінансових результатів діяльності підприємств на базі застосування нетрадиційних методів багатомірного аналізу з розширенням горизонту прогнозування;
- дослідження комерційного ризику; порівняльний аналіз маркетингових заходів; підготовка аналітичних матеріалів.

СЕКЦІЯ 1

«Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві України: теорія і практика»

Дослідження наукових праць та сучасних підходів в області управління бізнесом обумовлює висновок про відсутність єдиного комплексного підходу до оперативного аналізу та перспективної оцінки фінансових результатів діяльності підприємств та потенціалу їх прибутковості, що базується на кількісному аналізі витратної та дохідної складової результативності з якісною оцінкою не досить формалізованих параметрів меж рентабельності. Забезпечення системного підходу можливе за умов застосування моделі, в основі якої буде покладено алгоритм попереджувальної аналітичної оцінки негативних змін, що включають критерії їх оцінки за зонами рентабельності та зоною збитків, а також нетрадиційні методи багатомірного порівняльного аналізу.

Другий блок «Організаційна структура та управлінські процедури». Організаційні структури обліку та аналізу, що відповідають вимогам забезпечення зростання потенціалу прибутковості підприємства, являють собою сукупність спеціалізованих функціональних підрозділів, які взаємопов'язані в ході процесу обґрунтування, розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень – це дозволяє гнучко реагувати на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища із врахуванням інноваційних тенденцій на ринку.

Управлінські процедури обліку та аналізу включають в себе формулювання цілей, задач, встановлення складу і місця відповідних підрозділів, їх ресурсне забезпечення, розробку документів, положень, що регулюють форми, методи та процеси, які здійснюються в організаційній системі управління прибутковістю.

Третій блок «Технологія» охоплює технологію обліку та аналізу відповідні технічні та програмні засоби, які відповідають вимогам процесу управління рівнем рентабельності реалізації за їх типами, включають в себе сукупність способів, інструментів та форм, прийомів, регламент виконання та порядок ведення і контролю, за допомогою яких здійснюється кожен із вказаних процесів, що спрямовані на зростання прибутковості підприємств.

Відповідно інформаційне забезпечення об'єднує та узагальнює всі елементи розглянутих блоків. Оскільки воно пронизує, як облікове так і аналітичне забезпечення інтегрує потоки облікових та аналітичних даних забезпечуючи збір, зберігання, обробку, вивід та розповсюдження інформації за рахунок використання гнучких інформаційних технологій, технічних та програмних заходів, що створює сприятливі умови для забезпечення руху інформаційних потоків [3].

Для більшості підприємств притаманна відсутність та безсистемність обліково-аналітичного забезпечення (зокрема превалювання забезпечення інформацією тільки поточної діяльності без орієнтації на перспективні тенденції змін рівня прибутковості). Адже для зростання рівня рентабельності підприємств необхідний більш якісний аналітичний потенціал, щоб адекватно оцінювати перспективність появи можливостей та загроз. Відсутність зазначеного горизонту змін суттєво скорочує спектр потенціальних змін прибутковості [3, с.107].

Обліково-аналітичне забезпечення управління прибутковістю вимагає взаємоузгодження концепції його ведення з елементами сервісного менеджменту, механізмом практичної реалізації.

При формуванні інформаційної бази системи управління результативністю основної діяльності суб'єкта господарювання Т.Ю. Єфремова [4] пропонує враховувати модель із восьми елементів (8Р) сервісного менеджменту. Зазначена модель враховує: сервісний продукт; місце, кіберпростір та час; гостьовий цикл; продуктивність та якість готельних послуг; персонал; просування та навчання; нематеріальні ознаки якості; ціна готельної послуги та інші витрати клієнта [5]. Рациональна інтеграція восьми стратегічних елементів дає синергійний ефект, який сприяє успіху готельного бізнесу.

Висновки. Таким чином комплексний та системний підхід до обліку та аналізу результативності діяльності підприємств, спрямований на адаптацію елементів обліково-аналітичного забезпечення, які піддаються трансформації відповідним цілям сучасного підприємства, має як теоретичну так і практичну цінність для організації процесу управління зростанням рівня прибутковості.

На базі підходу Е.А. Астраханцева [4] лише за умови чіткої визначеності пріоритетних користувачів інформації про підвищення ефективності діяльності підприємства та етапів обліково-аналітичного забезпечення цієї процедури, можна з високим ступенем ймовірності досягти цільового рівня рентабельності реалізації.

Концептуальна модель обліково-аналітичного забезпечення управління підприємства – за своїм змістом являє собою сукупність взаємопов'язаних структурних елементів та управлінських процедур, які формують цілісність та безперервний процес формування системи обліку, аналізу та контролю основних показників рентабельності, з можливостями моделювання рівня собівартості, обсягу доходів від реалізації, прогнозування результативності діяльності суб'єктів господарювання.

Список літератури:

1. Зырянова Т.В. Моделирование учетного процесса в условиях автоматизации / Т.В. Зырянова, Ж.Р. Скребкова // Все для бухгалтера. – 2007. - №23 (215). – 63 – 69.
2. Витязева Т.А. Учетно-аналитическое обеспечение финансовой безопасности предприятия / Т.А. Витязева // Интернет-журнал «Науковедене». – ИГУПИТ, №4. – 2012. – С.1 – 6.
3. Тычинина Н.В. Теоретическое обоснование содержания учетно-аналитического обеспечения устойчивости развития предприятия / Н.В. Тычинина // Вестник ОГУ №2. – Февраль. – 2009. – С. 102 – 107.
4. Ефремова Т.Ю. Аспекты учетно-аналитического обеспечения управления инновационной деятельностью в сфере услуг / Т.Ю. Ефремова // Научно-технические ведомости Санкт-Петербургского государственного политехнического университета Экономические науки 1 – 1' 2013. – С. 89 – 93.
5. Должикова А.И. Менеджмент для бакалавров сервиса [Текст] : учеб. пособие / А.И. Должикова, Т.Ю. Ефремова. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2013. – 412 с.

УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ ПРОЦЕДУРЫ УЧЕТА И АНАЛИЗА В КОНТЕКСТЕ ИНТЕГРАЦИИ В МИРОВУЮ ЭКОНОМИКУ

**Ю.А. Маначинская, кандидат экономических наук кафедры учета и аудита
Черновецкий торгово-экономический институт Киевского национального торгово-
экономического университета**

Рассмотрены организационные аспекты построения модели учетно-аналитического обеспечения системы управления потенциалом доходности предприятия в условиях интеграционных процессов.

Ключевые слова: *учет, анализ, эффективность, прибыльность, управление.*

MANAGERIAL ACCOUNTING PROCEDURES AND ANALYSIS IN THE CONTEXT OF INTEGRATION INTO THE WORLD ECONOMY

Manachynska J.A., PhD, chair of Accounting and Auditing

*Chernivtsi Trade and Economics Institute of Kyiv National Trade and Economic University
Considers organizational aspects of model construction accounting and analytical support
management potential profitability of the entity in terms of the integration process.*

Keywords: *accounting, analysis, efficiency, profitability, management.*